

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 7. toukokuuta 2014
(OR. en)**

9475/14

**Toimielinten välinen asia:
2013/0402 (COD)**

**PI 60
CODEC 1208**

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä	14. toukokuuta 2014
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea
Ed. asiak. nro:	8461/14 PI 40 CODEC 987 + COR1 + ADD1
Kom:n asiak. nro:	17392/13 PI 178 CODEC 2842 + ADD 1-3
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkistamattoman taitotiedon ja liiketoimintatiedon (liiketalousasiain) suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja julkistamiselta – Yleisnäkemykset

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 28. marraskuuta 2013 ehdotuksen uusiksi säännöiksi liikesalaisuuksien suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja julkistamiselta. Direktiiviehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 114 artikla, jossa määrätään sisämarkkinoiden moitteettomasta toiminnasta.

2. Ehdotus on osa Innovaatiunioni-lippulaivahanketta, joka on yksi Eurooppa 2020 -strategian pilareista, ja tämän strategian mukaisesti komissio sitoutui luomaan innovointia suosivan toimintaympäristön. Komissio hyväksyi tässä yhteydessä kattavan strategian, jolla varmistetaan teollis- ja tekijänoikeuksien sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Kyseinen strategia ulottuu myös teollis- ja tekijänoikeuksia täydentäville aloille, kuten liikesalaisuuksiin.
3. Talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 25. maaliskuuta 2014.
4. Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi lausuntonsa 12. maaliskuuta 2014,
5. Euroopan parlamentti ei ole vielä aloittanut asian käsittelyä.

II TILANNEKATSAUS

1. Puheenjohtajavaltio aloitti keskustelut vuoden 2014 tammikuussa työryhmätasolla, ja tällöin kävi selvästi ilmi, että jäsenvaltioiden kesken vallitsi laaja yhteisymmärrys direktiiviehdotuksen yleistavoitteesta ja että jäsenvaltiot suhtautuivat aloitteeseen myönteisesti. Työryhmä kokoontui kuusi kertaa ja käydyistä keskusteluista voidaan tehdä seuraava yhteenveto:

Jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä siitä, että direktiiviehdotuksessa on yksiselitteisesti todettava, että kansallisessa lainsäädännössä voidaan säätää direktiiviehdotuksessa vaadittua laajemmasta liikesalaisuuksien suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä tai julkistamiselta (ks. 1 artiklan toinen alakohta). Tästä johtuen tuntui asianmukaiselta selventää, että tällaisessa laajemmassa suojassa tulisi noudattaa tiettyjä direktiiviehdotuksen tekstin mukaisia periaatteita, rajoja ja suojakeinoja, joiden tarkoituksena on varmistaa oikeuskehyksen moitteettomuus ja tasapaino erityisesti vastaajan oikeuksien osalta.

Jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä siitä, että direktiiviehdotuksessa ei saa puuttua niiden kansallisiin rikoslainsäädäntöä koskeviin oikeuksiin. Jäsenvaltiot olivat tyytyväisiä 5 artiklan sanamuotoon ja johdanto-osan 8 kappaleen ensimmäiseen virkkeeseen, joissa molemmissa viitataan ainoastaan yksityisoikeudellisiin oikeussuojakeinoihin.

Jäsenvaltiot sopivat myös, että direktiiviehdotuksessa olevan liikesalaisuuden määritelmän tulee olla teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehdyssä Maailman kauppajärjestön sopimuksessa (tunnetaan TRIP-sopimuksena) esitetyn määritelmän mukainen.

Jäsenvaltiot keskustelivat liikesalaisuuden laittomana hankintana, käyttönä ja julkistamisena pidettävästä toimintatavasta (3 artikla). Tästä keskustelusta ilmeni, että samalla kun edellytyksenä on epärehellinen toiminta, laittoman toimintatavan osalta ei edellytetä tahallisuutta tai törkeää tuottamuksellisuutta koskevia perusteita ensisijaisten oikeudenloukkaajien ollessa kyseessä (esim. se, joka ryhtyy tiedonhankintatoimiin; se, joka rikkoo salassapitovelvollisuutta); periaatteessa olisi kuitenkin täyttyttävä tietämystä koskeva peruste, jotta tiedon passiivisten vastaanottajien (kolmannet osapuolet) toimintatapa voitaisiin katsoa laittomaksi (tämän kuitenkin estämättä sitä, että jäsenvaltiot voivat kansallisessa lainsäädännössään olla edellyttämättä tällaiseen perusteen täyttymistä yhdenmukaistamista koskevan vähimmäislausekkeen soveltamisen nojalla (1 artikla). Keskustelusta ilmeni lisäksi, että rikoslainsäädännöstä lainattuja ilmauksia (esim. varkaus ja lahjonta) ei oikeastaan pitäisi käyttää 3 artiklassa ja että tällaista toimintatapaa olisi kuvattava objektiivisesti.

Jäsenvaltiot keskustelivat tarpeesta varmistaa, että henkilöt eivät ole vastuussa liikesalaisuuden hankinnasta, käytöstä tai julkistamisesta, kun lainsäädäntö edellyttää sitä tai sallii sen. Tämä koskee *muun muassa* tapausta, jossa viranomaisille voidaan antaa lupa kerätä tietoja tehtäviensä hoitamista varten. Tämän johdosta 4 artiklaan lisättiin uusi 1 a kohta.

Keskustelusta kävi ilmi, että joissakin direktiiviehdotuksessa säädettyistä toimenpiteistä, menettelyistä ja oikeussuojakeinoista olisi otettava paremmin huomioon kansallisen yksityisoikeuden mukaiset nykyiset ratkaisut. Tämä koski erityisesti oikeudenkäyntien väärinkäytön seurauksia (6 artiklan 2 kohta) ja vanhentumisaikaa (7 artikla).

Jäsenvaltiot katsoivat myös, että komission ehdotuksen mukaista vanhentumisajan kestoa olisi jatkettava.

Jäsenvaltiot olivat sitä mieltä, että 8 artiklassa säädettyihin tietojen luottamuksellisuuden säilyttämismekanismeihin olisi sovellettava muita suojakeinoja, vaatimuksia ja rajoja, joiden tarkoituksena on lisätä oikeusvarmuutta ja tehostaa osapuolten oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevien oikeuksien täysimääräistä kunnioittamista.

Jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä siitä, että toimivaltaisten oikeusviranomaisten joustovaraa on lisättävä kieltojen (olivatpa ne sitten lopullisia tai määräaikaista) ja korjaavien toimenpiteiden tarpeellisuuden arvioinnissa (10 artiklan 2 kohta ja 12 artiklan 1 kohta).

Keskusteluista ilmeni, että jäsenvaltioiden olisi voitava luoda työntekijöille edullisempi järjestelmä näiden liikesalaisuuden laitonta hankintaa, käyttöä tai julkistamista koskevan korvausvastuun osalta (13 artiklan 1 kohta).

2. Työryhmässä 10. huhtikuuta 2014 tapahtuneen käsittelyn jälkeen ja valtuuskuntien lähettämien kirjallisten huomautusten perusteella puheenjohtajavaltio laati tämän asiakirjan liitteessä olevan ehdotuksen tarkistetun kompromissitekstin.

Tärkeimmät alkuperäiseen ehdotukseen täten sisällytetyt muutokset käsittelevät edellä 6 kohdassa mainittuja kysymyksiä, ja sisältävät tiivistetysti seuraavaa:

- tarvitaanko yhdenmukaistamisen vähimmäistaso, joka tarjoaa jäsenvaltioille mahdollisuuden soveltaa tiukempia toimenpiteitä (1 artikla);
- liikesalaisuuksien laiton hankinta, käyttö ja julkistaminen (3 artikla), miltä osin laitonta toimintatapaa koskevat tapaukset esitetään yksinkertaisemmin, ja 4 artiklaan on lisätty selvennyksiä liikesalaisuuksien laittomasta hankinnasta;
- vanhentumisaika on nyt pidennetty kuuteen vuoteen (7 artikla);
- luottamuksellisuuden säilyttäminen oikeudenkäyntien aikana (8 artikla), uudella sanamuodolla saadaan aikaan tasapaino liikesalaisuuksien suojan ja osapuolten oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden suojaamisen välille;
- mahdollisuus toimittaa teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavat tavarat hyväntekeväisyysjärjestöille; tämä säännös ei ole enää pakollinen kompromississa (11 artiklan 3 kohta);
- vahingonkorvaukset ja työntekijöiden suoja (13 artikla).

III PÄÄTELMÄ

7. Pysyvien edustajien komiteaa kehoitetaan

- pääsemään yhteisymmärrykseen tämän ilmoituksen liitteessä olevan puheenjohtajavaltion kompromissitekstin pohjalta,
- toimittamaan yleisnäkemyksen teksti 26. toukokuuta 2014 kokoontuvalle kilpailukykyneuvostolle ja
- pyytämään, että neuvosto
 - vahvistaisi yleisnäkemystä koskevan yhteisymmärryksen ja
 - kehottaisi puheenjohtajavaltiota aloittamaan tämän yleisnäkemyksen pohjalta neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa, jotta yhteisymmärrykseen päästäisiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Asiakirjaan 8461/14 tehdyt muutokset on lihavoitu ja alleviivattu ja ...

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI

julkistamattoman taitotiedon ja liiketoimintatiedon (liikesalaisuuksien) suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja julkistamiselta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

[...]²

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä³,

¹ EUVL C , , s. .

² ...

³ **Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, annettu**

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yritykset ja ei-kaupalliset tutkimuslaitokset investoivat osaamistalouden valuuttana käytettävien taitotiedon ja tiedon hankkimiseen, kehittämiseen ja soveltamiseen. Nämä investoinnit henkisen pääoman tuottamiseen ja soveltamiseen määräävät yritysten ja tutkimuslaitosten kilpailukyvyn markkinoilla ja siten myös investointien tuoton, joka on yritysten harjoittaman tutkimus- ja kehitystoiminnan perimmäinen tarkoitus. Yritykset käyttävät erilaisia keinoja ottaakseen haltuunsa innovaatiotoimintansa tulokset, kun avoimuus estää niiden tutkimus- ja innovaatioinvestointien täysipainoisen hyödyntämisen. Yksi näistä keinoista on virallisten teollis- ja tekijänoikeuksien, kuten patenttien, mallioikeuksien tai tekijänoikeuksien, käyttö. Toinen keino on kyseisen yhteisön kannalta arvokkaan mutta vain suppean piirin tunteman tietämyksen käyttöoikeuden suojaaminen ja tällaisen tietämyksen hyödyntäminen. Taitotiedosta ja liiketoimintatiedosta, jotka ovat julkistamattomia ja joita on tarkoitus käsitellä luottamuksellisina, käytetään nimitystä "liikesalaisuus". Kaikenkokoiset yritykset arvostavat liikesalaisuuksia yhtä paljon kuin patenteja ja muita teollis- ja tekijänoikeuksien muotoja ja käyttävät luottamuksellisuutta liiketoiminnan kilpailukyvyn, tutkimustoiminnan ja innovoinnin hallintavälineenä. Luottamuksellisuus kattaa hyvin monenlaisia tietoja teknisestä tietämyksestä aina kaupallisiin tietoihin, kuten tietoihin asiakkaista ja toimittajista (voivat sisältää henkilötietoja), liiketoimintasuunnitelmista tai markkinatutkimuksista ja -strategioista. Liikesalaisuudet suojaavat hyvin monenlaista taitotietoa ja kaupallista tietoa joko täydennyksenä tai vaihtoehtona teollis- ja tekijänoikeuksille ja antavat luovan työn tekijöille mahdollisuuden hyötyä luomistyönsä tuloksista ja innovaatioista. Liikesalaisuudet ovat sen vuoksi erityisen tärkeitä liiketoiminnan kilpailukyvyn sekä tutkimus- ja kehitystyön ja innovatiivisen suorituskäyvyn kannalta.

- (2) Avoin innovointi on tärkeä viputekijä uuden tietämyksen luonnissa. Se edistää yhdessä luotuun tietämykseen perustuvien uusien innovatiivisten liiketoimintamallien kehittämistä. Liikesalaisuuksilla on tärkeä rooli yritysten ja tutkimuslaitosten välisen tietojenvaihdon suojaamisessa sisämarkkinoilla ja niiden ulkopuolella harjoitettavan tutkimus- ja kehitystyön ja innovaatiotoiminnan yhteydessä. Tutkimusyhteistyö, myös valtioiden rajat ylittävä yhteistyö, on erityisen tärkeää yritysten tutkimus- ja kehitystyön lisäämiseksi sisämarkkinoilla. Avoin innovaatiotoiminta toimii katalyyttina, jonka avulla kuluttajien tarpeita vastaavat ja yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemista edistävät uudet ideat löytävät tiensä markkinoille. Sisämarkkinoilla, joilla tällaista valtioiden rajat ylittävää yhteistoimintaa haittaavat esteet on supistettu minimiin ja joilla kilpailu on vääristymätöntä, henkinen luomistyö ja innovaatiotoiminta edistävät investoimista innovatiivisiin prosesseihin, palveluihin ja tuotteisiin. Henkisen luomistyön ja innovaatiotoiminnan kannalta otollinen ympäristö on unionissa tärkeässä asemassa myös työllisyyden kasvun ja talouden kilpailukyvyn parantamisen kannalta. Vaikka liikesalaisuudet kuuluvat yleisimmin käytettyihin yritysten henkisen luomistyön ja innovatiivisen taitotiedon suojaamiskeinoihin, voimassa oleva unionin lainsäädäntökehys tarjoaa niille heikoimman suojan siltä varalta, että muut osapuolet hankkivat, käyttävät tai julkistavat niitä laittomasti.

- (3) Innovatiiviset yritykset altistuvat yhä enemmän joko unionista tai sen ulkopuolelta lähtöisin oleville epärehellisille käytännöille, kuten varkauksille, luvattomalle kopioinnille, teollisuusvakoilulle ja luottamuksellisuusvaatimusten rikkomiselle, joiden tarkoituksena on liikesalaisuuksien väärinkäyttö. Viimeaikainen kehitys, kuten globalisaatio, ulkoistamisen lisääntyminen, pitemmät toimitusketjut sekä tieto- ja viestintäteknologian käytön yleistyminen, kasvattaa omalta osaltaan kyseisiin käytäntöihin liittyviä riskejä. Liikesalaisuuksien laitton hankinta, käyttö tai julkistaminen vaarantavat liikesalaisuuden laillisen haltijan mahdollisuuden saada ensimmäisen toimijan etuja käyttämällä innovaatiotoimintansa tuotoksia. Sellaisten tehokkaiden ja vertailukelpoisten oikeudellisten keinojen puuttuminen, jotka mahdollistavat liikesalaisuuksien suojaamisen koko unionissa, heikentää valtioiden rajat ylittävän innovaatiotoiminnan kannustimia sisämarkkinoilla ja estää liikesalaisuuksien optimaalisen käytön talouskasvun vauhdittamiseen ja työpaikkojen luomiseen. Tämä laimentaa innovointi- ja luomisintoa sekä vähentää investointeja, mikä haittaa sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja heikentää näiden markkinoiden kasvumahdollisuuksia.
- (4) Maailman kauppajärjestössä toteutetut kansainväliset toimet tämän ongelman ratkaisemiseksi johtivat teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevan sopimuksen (TRIPS-sopimus) tekemiseen. Sopimus sisältää muun muassa määräyksiä, joiden tarkoituksena on estää kolmansia osapuolia hankkimasta, käyttämästä tai julkistamasta liikesalaisuuksia laittomasti. Kyseiset määräykset ovat yhteisiä kansainvälisiä normeja. Sopimus, joka hyväksyttiin neuvoston päätöksellä 94/800/EY⁴, velvoittaa kaikkia jäsenvaltioita ja myös unionia itseään.

⁴ Neuvoston päätös, tehty 22 päivänä joulukuuta 1994, Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986–1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa (EYVL L 336, 23.12.1994 s. 1).

- (5) Sen estämättä, mitä TRIPS-sopimuksessa määrätään, jäsenvaltioiden lainsäädännöissä on merkittäviä eroja sellaisissa liikesalaisuuksia suojaavissa säännöksissä, joiden tarkoituksena on estää muita henkilöitä hankkimasta, käyttämästä tai julkistamasta liikesalaisuuksia. Esimerkkinä voidaan mainita, etteivät kaikki jäsenvaltiot ole laatineet liikesalaisuuksien ja/tai liikesalaisuuksien laittoman hankinnan, käytön tai julkistamisen kansallisia määritelmiä, minkä vuoksi suojan piiriin ei ole helppo päästä ja suojan laajuus vaihtelee eri jäsenvaltioissa. Yksityisoikeudelliset muutoksenhakekeinot, joilla voidaan puuttua liikesalaisuuksien laittomaan hankintaan, käyttöön tai julkistamiseen, eivät myöskään ole yhdenmukaisia, sillä on jäsenvaltioita, joissa kolmansille osapuolille, jotka eivät ole liikesalaisuuden laillisen haltijan kilpailijoita, ei voida antaa lopettamismääräyksiä. Jäsenvaltioiden välillä on eroja myös sellaisten kolmansien osapuolten kohtelussa, jotka hankkivat liikesalaisuuden vilpittömässä mielessä mutta saavat myöhemmin liikesalaisuuden käytön yhteydessä tietoonsa, että kyseinen hankinta perustui toisen osapuolen aiemmin tekemään luvattomaan hankintaan.

- (6) Kansalliset säännöt eroavat myös siinä, voivatko liikesalaisuuden lailliset haltijat pyytää sellaisten tavaroiden tuhoamista, jotka valmistanut kolmas osapuoli käyttää liikesalaisuuksia laittomasti, tai pyytää sellaisten asiakirjojen, tiedostojen tai materiaalien palauttamista tai tuhoamista, jotka sisältävät laittomasti hankitun tai käytetyn liikesalaisuuden tai joissa hyödynnetään tällaista liikesalaisuutta. Vahingonkorvausten laskennassa sovellettavissa kansallisissa säännöissä ei myöskään oteta aina huomioon liikesalaisuuksien aineetonta luonnetta, mikä vaikeuttaa tosiasiallisten menetettyjen voittojen tai oikeudenloukkaajan perusteettoman vaurastumisen näyttämistä toteen, koska kyseisille tiedoille ei voida vahvistaa markkina-arvoa. Vain muutamit jäsenvaltiot sallivat sellaisten abstraktien sääntöjen soveltamisen, joiden mukaan vahingonkorvausten laskenta perustuu kohtuulliseen lisenssimaksuun tai maksuun, joka olisi jouduttu maksamaan, jos liikesalaisuuden käyttöä olisi säännelty lisenssillä. Monien jäsenvaltioiden säännöt eivät myöskään asianmukaisesti suojaa liikesalaisuuden luottamuksellisuutta, jos liikesalaisuuden haltija esittää vaatimuksen, jossa väitetään, että kolmas osapuoli on hankkinut tai julkistanut liikesalaisuuden taikka käyttänyt liikesalaisuutta laittomasti. Tämä vähentää voimassa olevien toimenpiteiden ja muutoksenhakukeinojen houkuttelevuutta ja heikentää tarjottavaa suojaa.

- (7) Erot jäsenvaltioiden tarjoamassa liikesalaisuuksien oikeudellisessa suojassa aiheuttavat sen, ettei liikesalaisuuksien suojataso ole yhtäläinen eri puolilla unionia, mikä johtaa sisämarkkinoiden hajanaisuuteen tällä alalla ja heikentää sääntöjen yleistä pelotevaikutusta. Tämä vaikuttaa sisämarkkinoihin siltä osin kuin tällaiset erot vähentävät yritysten kannustimia aloittaa valtioiden rajojen yli harjoitettava taloudellinen innovaatiotoiminta, kuten yhteistyökumppaneiden kanssa harjoitettava tutkimus- tai tuotantoyhteistyö, ulkoistaminen tai investoiminen muihin jäsenvaltioihin, sillä tällainen toiminta olisi riippuvaista liikesalaisuuksina suojatun tiedon käytöstä. Valtioiden rajat ylittävässä verkossa harjoitettava tutkimus- ja kehitystoiminta sekä innovaatiotoiminta ja myös näihin liittyvä tuotanto ja valtioiden rajat ylittävä kauppa muuttuvat tämän vuoksi vähemmän houkutteleviksi ja vaikeammin harjoitettaviksi toiminnoiksi unionissa. Tämä aiheuttaa myös innovaatiotoimintaan liittyvää tehottomuutta koko unionin tasolla. Lisäksi liiketoimintariski kasvaa jäsenvaltioissa, joissa liikesalaisuuksien suojataso on suhteellisen matala, koska liikesalaisuuksien varastaminen tai muu laitton hankinta on niissä helpompaa. Tämän seurauksena on tehoton pääoman kohdentaminen kasvua edistävään innovaatiotoimintaan sisämarkkinoilla, koska suojatoimenpiteisiin joudutaan joissakin jäsenvaltioissa panostamaan enemmän varoja riittämättömän oikeudellisen suojan kompensoimiseksi. Matala suojataso helpottaa myös vilpillisesti toimivien kilpailijoiden toimintaa, sillä kyseiset kilpailijat saattavat levittää liikesalaisuuksien laittoman hankinnan tuloksena valmistetut tavarat koko sisämarkkinoiden alueelle. Lainsäädännössä olevat erot helpottavat myös tavaroiden tuontia kolmansista maista unioniin sellaisten rajanylityspaikkojen kautta, joiden suojataso on heikompi, kun tavaroiden suunnittelu, valmistus tai markkinointi perustuu varastettuihin tai muulla tavalla laittomasti hankittuihin liikesalaisuuksiin. Tällaiset erot haittaavat kaiken kaikkiaan sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa.

- (8) Unionin tasolla on aiheellista vahvistaa säännöt, joilla kansallisia lainsäädäntöjärjestelmiä lähennetään toisiinsa, jotta voidaan varmistaa, että sisämarkkinoilla tarjotaan riittäviä ja yhtenäisiä yksityisoikeudellisia oikeussuojakeinoja liikesalaisuuksien laittoman hankinnan, käytön tai julkistamisen varalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden mahdollisuutta säätää liikesalaisuuksien laajemmasta suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja julkistamiselta, kunhan muiden osapuolten edut suojaavia suojakeinoja noudatetaan. Tätä varten on tärkeää ottaa käyttöön yhtenäinen liikesalaisuuden määritelmä, jossa ei aseteta rajoituksia väärinkäytöltä suojattavalle kohteelle. Tällainen määritelmä olisi sen vuoksi laadittava siten, että se kattaa liiketoimintatiedon, teknologisen tiedon ja taitotiedon, kun tietojen pitämiseen luottamuksellisina liittyy oikeutettu etu ja niiden luottamuksellisuuden säilyttämiseen perusteltu luottamus. Tällä tiedolla tai taitotiedolla olisi lisäksi oltava todellista tai mahdollista kaupallista arvoa. Tiedolla tai taitotiedolla on kaupallista arvoa siltä osin kuin sen luvaton hankinta, käyttö tai julkistaminen todennäköisesti vahingoittaa siihen nähden laillista määräysvaltaa käyttävän henkilön etuja siten, että se heikentää hänen tieteellisiä ja teknisiä mahdollisuuksiaan ja vahingoittaa hänen liiketoiminnallisia tai taloudellisia etujaan ja heikentää hänen strategisia asemiaan tai kilpailukykyään. Määritelmän ulkopuolelle olisi jätettävä vähäpätöiset tiedot, eikä se saisi myöskään kattaa tietämystä ja taitoja, jotka työntekijät ovat hankkineet osana tavanomaista työskentelyä; tällaiset tiedot ovat sellaisten henkilöiden yleisessä tiedossa tai helposti saatavilla, jotka yleensä käsittelevät kyseisiä tietoja.

- (9) Tärkeää on myös määritellä olosuhteet, joissa oikeudellista suojaa voidaan pitää perusteltuna. Tästä syystä on tarpeen määrittää toimintatapa ja käytännöt, joita olisi pidettävä liikesalaisuuksien laittomana hankintana, käyttönä tai julkistamisena. [...]⁵

⁵

...

- (10) Innovoinnin ja kilpailun edistämiseksi tämän direktiivin säännökset eivät saisi luoda sellaista taitotietoa tai tietoa koskevia yksinoikeuksia, joka on suojattu liikesalaisuutena. Tämän vuoksi saman taitotiedon **tai** tiedon keksiminen itsenäisesti on edelleen mahdollista. **Laillisesti hankitun** tuotteen käänteinen suunnittelutekniikka on laillinen tiedonhankintatapa lukuun ottamatta tapauksia, joissa sopimuksella on toisin sovittu. Vapautta tehdä tällaisia sopimusjärjestelyjä voidaan kuitenkin rajoittaa lailla, kuten on tehty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/24/EY⁶ 5 artiklan 3 kohdassa.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/24/E, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, tietokoneohjelmien oikeudellisesta suojasta (EUVL L 111, 5.5.2009, s. 16).

(10 a) Lisäksi lakisääteistä tai laissa sallittua liikesalaisuuksien hankintaa, käyttöä tai julkistamista ei saisi katsoa laittomaksi. Sen johdosta hallinto- tai oikeusviranomaisten tehtäviensä suorittamiseksi tapahtuvan liikesalaisuuden hankinnan tai julkistamisen tulisi olla laillista. Myöskään tapahtumia, joissa unionin toimielimet ja elimet tai kansalliset viranomaiset julkistavat liiketoimintatietoja, joita ne pitävät hallussaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001⁷ mukaisten velvoitteiden tai muiden asiakirjoihin tutustumisesta tai kansallisten viranomaisten avoimuusvelvoitteista annettujen sääntöjen perusteella, ei saisi pitää liikesalaisuuden laittomana julkistamisena. Liikesalaisuuksien hankinta ja julkistaminen käytettäessä työntekijöiden edustajien tiedottamis-, kuulemis- ja osallistumisoikeuksia unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja turvattaessa kollektiivisesti työntekijöiden ja työnantajien etuja, myötämäärittäminen mukaan lukien, ei myöskään ole laitonta hankintaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta näin hankitun tiedon vastaanottajille määrättyä salassapitovelvollisuutta. Liikesalaisuuksien hankintaa tai julkistamista unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti suoritettujen lakisääteisten tilintarkastusten yhteydessä ei saisi myöskään katsoa laittomaksi toimintatavaksi.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43).

(10 b) Tiedotusvälineissä julkistetaan usein tietoa, jota toinen osapuoli pitää liikesalaisuutena mutta jonka julkistaminen voisi olla yleisen edun mukaista. Sen vuoksi on tärkeää, etteivät toimenpiteet ja muutoksenhakekeinot rajoita sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden käyttöä (joka käsittää myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artiklan mukaisesti tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden) aina kun se on laillista.

Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa työmarkkinaosapuolten oikeuteen tehdä työehtosopimuksia, jos työoikeudessa on siitä säädetty; kyseiset sopimukset koskevat velvollisuuksia olla ilmaisematta liikesalaisuutta tai sen käytön rajoittamista ja seurauksia, joita koituu näiden velvollisuuksien rikkomisesta osapuolelle, jota kyseiset velvollisuudet koskevat, edellyttäen että tällainen työehtosopimus ei rajoita tämän direktiivin mukaisia poikkeuksia koskevia suojakeinoja; tällöin tässä direktiivissä säädettyjä toimenpiteitä, menettelyjä ja oikeussuojakeinoja koskevaa, liikesalaisuuden väitettyyn hankintaan, käyttöön tai julkistamiseen liittyvää pyyntöä ei oteta käsiteltäväksi.

(11) Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti toimenpiteet ja muutoksenhakekeinot, joiden tarkoituksena on liikesalaisuuksien suojaaminen, olisi suunniteltava siten, että ne edistävät tutkimus- ja innovaatiotoiminnan sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa koskevaa tavoitetta mutteivät vaaranna muita julkisen edun mukaisia tavoitteita ja periaatteita. Kyseisillä toimenpiteillä ja muutoksenhakekeinoilla varmistetaan, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset ottavat huomioon liikesalaisuuden arvon, laittomaan hankintaan, käyttöön tai julkistamiseen johtavan toimintatavan vakavuuden sekä tällaisen toimintatavan vaikutusten kaltaiset tekijät. Olisi myös varmistettava, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat käyttää harkintavaltaa arvioidessaan asianosaisten, kolmansien osapuolten ja tarvittaessa myös kuluttajien etuja.

- (12) Sisämarkkinoiden moitteeton toiminta häiriintyisi, jos kyseisiä toimenpiteitä ja muutoksenhakukeinoja käytettäisiin laittomiin tarkoituksiin, jotka eivät ole tämän direktiivin tavoitteiden mukaisia. Sen vuoksi on tärkeää, että oikeusviranomaisille annetaan toimivalta toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä niiden kantajien väärinkäytöksistä, jotka toimivat väärin tai vilpillisessä mielessä ja panevat vireille ilmeisen perusteettomia kanteita tarkoituksenaan viivyttää tai rajoittaa epäoikeudenmukaisesti vastaajan markkinoillepääsyä tai pelotella tai uhata vastaajaa muulla tavalla. Tärkeää on myös, etteivät säädetyt toimenpiteet ja muutoksenhakukeinot rajoita ilmiantamista. Tämän vuoksi liikesalaisuuksien suojaa ei pitäisi ulottaa tapauksiin, joissa liikesalaisuuden julkistaminen palvelee yleistä etua väärinkäytöksen tai tuomittavan toiminnan paljastuksen myötä.
- (13) Oikeusvarmuuden vuoksi ja ottaen huomioon, että liikesalaisuuksien laillisten haltijoiden odotetaan hoitavan varmistamisvelvollisuuden, joka koskee kyseisten haltijoiden arvokkaiden liikesalaisuuksien luottamuksellisuuden säilyttämistä, vaikuttaa aiheelliselta rajoittaa **aineellisoikeudellisia vaatimuksia tai** mahdollisuutta nostaa kanne liikesalaisuuksien suojaamiseksi määrääjäksi.

- (14) Ajatus liikesalaisuuden luottamuksellisuuden menettämisestä oikeudenkäynnin aikana saa usein liikesalaisuuksien lailliset haltijat luopumaan menettelyiden aloittamisesta liikesalaisuuksiensa puolustamiseksi, mikä heikentää toimenpiteiden ja muutoksenhakukeinojen tehokkuutta. Tästä syystä on tarpeen vahvistaa erityiset vaatimukset, joiden tarkoituksena on suojata riitautetun liikesalaisuuden luottamuksellisuutta sellaisten oikeudenkäyntien aikana, jotka on pantu vireille sen puolustamiseksi, rajoittamatta kuitenkaan asianmukaisia suojakeinoja, joilla varmistetaan oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Näihin vaatimuksiin olisi sisällytettävä mahdollisuus rajoittaa niiden henkilöiden määrää, joilla on oikeus saada todisteita tai päästä oikeudenkäynteihin tai julkaista vain ei-luottamuksellisia osia tuomioistuinten päätöksistä.
- Sen varmistamiseksi, ettei osapuolten oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin heikennetä, rajoitettaessa niiden henkilöiden määrää, joilla on oikeus saada todisteita tai päästä oikeudenkäynteihin, vähintään yhden kutakin osapuolta edustavan henkilön tai kunkin osapuolen asianajajan tai asian käsittelyssä toimivan edustajan olisi kuuluttava edellä mainittuihin henkilöihin. Jos myös kyseinen osapuoli on oikeushenkilö, kyseisiin henkilöihin kuuluvien luonnollisten henkilöiden määrän tulisi olla sellainen, että se varmistaa kyseisen oikeushenkilön asianmukaisen edustuksen.**
- Tällainen suoja olisi pidettävä voimassa oikeudenkäyntien päättymisen jälkeen niin kauan kuin tiedot, jotka kuuluvat liikesalaisuuden soveltamisalaan, eivät ole tekijänoikeudesta vapaata aineistoa.

- (15) Sillä, että kolmas osapuoli hankkii liikesalaisuuden laittomasti, voi olla tuhoisia vaikutuksia liikesalaisuuden lailliseen haltijaan, koska liikesalaisuuden julkistamisen jälkeen liikesalaisuuden haltijan on mahdotonta palauttaa liikesalaisuuden menettämistä edeltänyttä tilannetta. Tämän vuoksi on olennaisen tärkeää asettaa saataville nopeita ja käyttökelpoisia välitoimia liikesalaisuuden laittoman hankinnan, käytön tai julkistamisen lopettamiseksi välittömästi, myös silloin kun tällaista liikesalaisuutta käytetään palvelujen tarjonnassa. Tällaisten helpottavien toimien on oltava saatavilla ilman, että joudutaan odottamaan pääasiallisia ratkaisua, noudattaen asianmukaisesti oikeuksia puolustukseen ja suhteellisuusperiaatetta sekä ottaen huomioon tapauskohtaiset erityispiirteet. **Tietyissä tapauksissa väitetylle oikeudenloukkaajalle voidaan antaa lupa edelleen käyttää liikesalaisuutta tai julkistaa se, jos on olemassa vain pieni riski sen julkituloon edellyttäen, että annetaan takeet.** Lisäksi saatetaan vaatia takeita, jotka ovat riittävät perusteettomasta pyynnöstä vastaajalle aiheutuneiden kustannusten ja vahingon kattamiseksi erityisesti silloin, kun viiveet aiheuttaisivat korjaamatonta vahinkoa liikesalaisuuden lailliselle haltijalle.
- (16) Samasta syystä on myös tärkeää säätää toimenpiteistä, joilla pyritään estämään liikesalaisuuden myöhempi laitton käyttö tai julkistaminen, myös silloin kun tällaista liikesalaisuutta käytetään palvelujen tarjoamiseen. Jotta kieltotoimenpiteet olisivat tehokkaita, niiden keston – silloin, kun olosuhteet edellyttävät keston rajoittamista – olisi oltava riittävän pitkä kolmannen osapuolen liikesalaisuuden laittomasta hankinnasta, käytöstä tai julkistamisesta mahdollisesti saaman kaupallisen hyödyn poistamiseksi. Tämänäyttypisten toimenpiteiden ei kuitenkaan pitäisi olla täytäntöönpanokelpoisia, jos liikesalaisuuden alun perin kattama tieto on tekijänoikeudesta vapaata tietoa vastaajasta riippumattomista syistä.

- (17) Liikesalaisuutta saatetaan käyttää laittomasti mahdollisesti koko sisämarkkinoille levitettävien tavaroiden tai niiden komponenttien suunnittelussa, valmistuksessa tai markkinoinnissa, mikä vaikuttaa liikesalaisuuden haltijan kaupallisiin etuihin ja sisämarkkinoiden toimintaan. Kun liikesalaisuudella on tuntuva vaikutus prosessin tuloksena syntyvän tavaroiden laatuun, arvoon tai hintaan taikka kustannusten alenemiseen tuotanto- tai markkinointiprosessien helpottumisen tai nopeutumisen myötä, on tärkeää, että oikeusviranomaisille annetaan toimivalta määrätä tehokkaita ja aiheellisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, ettei kyseisiä tavaroita saateta markkinoille tai että ne poistetaan markkinoilta. Koska kaupankäynti on maailmanlaajuista, kyseisiin toimenpiteisiin on myös liitettävä kielto tällaisten tavaroiden tuomisesta unioniin tai niiden varastoinnista niiden tarjoamiseksi tai saattamiseksi markkinoille. Ottaen huomioon suhteellisuusperiaate korjaavien toimenpiteiden ei välttämättä pitäisi johtaa tavaroiden tuhoamiseen, kun käytettävissä on muita toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja, kuten teollisuus- tai tekijänoikeutta loukkaavan ominaisuuden poistaminen tavarasta tai tavaroiden vapauttaminen markkinoilta esimerkiksi lahjoittamalla ne hyväntekeväisyysjärjestöille.

(18) On mahdollista, että henkilö on hankkinut liikesalaisuuden alun perin vilpittömässä mielessä ja saanut vasta myöhemmin (esimerkiksi liikesalaisuuden alkuperäisen haltijan antamasta ilmoituksesta) tietoonsa, että hänen tietämyksensä kyseisestä liikesalaisuudesta on peräisin lähteistä, jotka käyttävät kyseistä liikesalaisuutta laittomasti tai julkistavat sen laittomasti. Jotta voidaan välttää se, että korjaavat toimenpiteet tai kiellot aiheuttavat henkilölle kyseisenkaltaisissa olosuhteissa kohtuutonta haittaa, jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta käyttää asianmukaisissa tapauksissa vaihtoehtoisia ratkaisua eli rahallisen korvauksen maksamista vahingon kärsineelle osapuolelle edellyttäen, ettei tällaisen korvauksen määrä ylitä niiden lisenssimaksujen tai maksujen määrää, jotka olisi jouduttu maksamaan, jos henkilö olisi saanut luvan käyttää asianomaista liikesalaisuutta, jaksolta, jonka aikana liikesalaisuuden alkuperäinen haltija olisi voinut estää liikesalaisuuden käytön. Jos liikesalaisuuden laittomassa käytössä on kyse muusta kuin tässä direktiivissä tarkoitettusta lain rikkomisesta tai jos tällainen käyttö aiheuttaa haittaa kuluttajille, kyseistä laitonta käyttöä ei pitäisi sallia.

- (19) Jotta voidaan välttää se, että henkilö, joka hankkii tai julkistaa liikesalaisuuden laittomasti tai käyttää sitä laittomasti tietoisena tai kohtuullisesti arvioituna tietoisena teon laittomuudesta, saa hyötyä laittomasta toimintatavasta, ja jotta voidaan varmistaa, että vahingon kärsinyt liikesalaisuuden haltija palautetaan mahdollisuuksien mukaan tilanteeseen, joka olisi vallinnut ilman kyseistä toimintatapaa, on tarpeen säätää riittävän vahingonkorvauksen maksamisesta laittoman toimintatavan seurauksena kärsitystä vahingosta. Vahingon kärsineelle liikesalaisuuden haltijalle maksettavien vahingonkorvausten määrässä olisi otettava huomioon kaikki aiheelliset seikat, kuten liikesalaisuuden haltijan kärsimä ansionmenetys tai oikeudenloukkaajan saamat perusteettomat voitot sekä tarvittaessa liikesalaisuuden haltijalle aiheutettu aineeton vahinko. Esimerkiksi silloin, kun tosiasiallisesti kärsityn vahingon suuruutta on vaikea määrittää liikesalaisuuksien aineettoman luonteen vuoksi, vahingonkorvauksen määrä voidaan vaihtoehtoisesti johtaa esimerkiksi lisenssimaksuista tai maksuista, jotka olisi jouduttu maksamaan, jos oikeudenloukkaaja olisi pyytänyt lupaa kyseisen liikesalaisuuden käyttöön. Tarkoituksena ei ole säätää rankaisevista korvauksista, vaan vahingonkorvauksesta, joka perustuu objektiivisiin perusteisiin ja jossa otetaan huomioon menot, joita liikesalaisuuden haltijalle aiheutuu muun muassa tunnistamis- ja tutkimustoiminnasta. **Tämä direktiivi ei saa vaikuttaa virkavelvollisuuden rikkomiseen liittyvää vastuuta koskeviin kansallisiin periaatteisiin.**
- (20) Pelotevaikutuksen kohdistamiseksi tuleviin oikeudenloukkaajiin ja yleisön tietämyksen lisäämiseksi liikesalaisuuksien laitonta hankintaa, käyttöä tai julkistamista koskevat päätökset kannattaa julkaista (tarvittaessa myös näkyvillä ilmoituksilla) edellyttäen, ettei julkaiseminen merkitse liikesalaisuuden julkistamista eikä vaikuta suhteettomasti luonnollisten henkilöiden yksityisyyteen ja maineeseen.

- (21) Toimivaltaisten oikeusviranomaisten tekemien päätösten jättäminen noudattamatta voisi heikentää liikesalaisuuden haltijoiden käytettävissä olevien toimenpiteiden ja muutoksenhakukeinojen tehokkuutta. Tästä syystä on tarpeen varmistaa, että kyseisillä viranomaisilla on asianmukaiset valtuudet määrätä seuraamuksia.
- (22) Jotta voidaan helpottaa liikesalaisuuksien suojaamiseksi toteutettavien toimenpiteiden yhdenmukaista soveltamista, on aiheellista säätää yhteistyöjärjestelmistä ja tietojenvaihdosta yhtäältä jäsenvaltioiden välillä ja toisaalta jäsenvaltioiden ja komission välillä, erityisesti luomalla jäsenvaltioiden nimeämien yhteyshenkilöiden verkosto. Jotta voitaisiin lisäksi tarkistaa, täyttävätkö kyseiset toimenpiteet niille asetetun tavoitteen, komission – tarvittaessa teollis- ja tekijänoikeuksien loukkausten eurooppalaisen seurantakeskuksen avustamana – olisi tarkasteltava tämän direktiivin soveltamista ja kansallisten toimenpiteiden tehokkuutta.
- (23) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan periaatteita, jotka on vahvistettu erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, erityisesti oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen, oikeutta henkilötietojen suojaan, sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta, ammatillista vapautta ja oikeutta tehdä työtä, elinkeinovapautta, omistusoikeutta, oikeutta hyvään hallintoon, oikeutta tutustua asiakirja-aineistoon ja luottamuksellisuuden säilyttämiseen, oikeutta tehokkaisiin muutoksenhakukeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin sekä oikeutta puolustukseen.

- (24) On tärkeää varmistaa, että kunnioitetaan jokaisen sellaisen henkilön oikeutta yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan, jonka henkilötiedot liikesalaisuuden haltija voi suojata liikesalaisuutena tai joka osallistuu liikesalaisuuksien laitonta hankintaa, käyttöä tai julkistamista koskevaan oikeudenkäyntiin ja jonka henkilötietoja käsitellään. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY⁸ sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn, joka suoritetaan jäsenvaltioissa tässä direktiivissä tarkoitetuissa yhteyksissä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja erityisesti jäsenvaltioiden nimeämien riippumattomien viranomaisten valvonnassa. Tämä direktiivi ei täten saisi vaikuttaa direktiivissä 95/46/EY säädettyihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, ei etenkään rekisteröidyn oikeuteen päästä tutustumaan omiin käsiteltävänä oleviin henkilötietoihinsa ja saada oikaistuksi, poistetuksi tai suojatuksi puutteelliset tai virheelliset tiedot ja tarvittaessa velvollisuuteen käsitellä arkaluontoisia tietoja direktiivin 95/46/EY 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

- (25) Koska tämän direktiivin tavoitetta – moitteettomasti toimivien sisämarkkinoiden toteuttamista ottamalla käyttöön riittävät ja vertailukelpoiset oikeussuojakeinot koko sisämarkkinoilla liikesalaisuuksien laittoman hankinnan, käytön tai julkistamisen varalta – ei voida saavuttaa riittävässä määrin jäsenvaltioiden tasolla vaan se voidaan laajuutensa ja vaikutustensa vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
- (26) Tämän direktiivin tavoitteena ei saisi olla oikeudellista yhteistyötä, toimivaltaa, yksityis- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen ratkaisujen tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevien yhdenmukaistettujen sääntöjen käyttöönotto eikä puuttuminen sovellettavaan lakiin. Muita unionin säännöksiä, joilla säännellään tällaisia kysymyksiä yleisellä tasolla, olisi periaatteessa sovellettava myös tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (27) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa kilpailuoikeudellisten sääntöjen eikä varsinkaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklan soveltamiseen. Tässä direktiivissä säädettyjä toimenpiteitä ei saisi käyttää kilpailun rajoittamiseen aiheuttomasti tavalla, joka on vastoin kyseistä perussopimusta.
- (28) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EY) N:o 45/2001⁹ 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja hän on antanut lausunnon 12 päivänä maaliskuuta 2014¹⁰.**

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

¹⁰ EUVL C ...

(28) Toimenpiteet, jotka toteutetaan liikesalaisuuksien suojaamiseksi laittomalta hankinnalta, käytöltä ja julkistamiselta, eivät saisi vaikuttaa muun muiden alojen (kuten teollis- ja tekijänoikeuksien, yksityisyyden, asiakirjojen saamisen tutustuttavaksi ja sopimusoikeuden) kannalta merkityksellisen lainsäädännön soveltamiseen. Jos Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/48/EY¹¹ soveltamisala ja tämän direktiivin soveltamisala ovat kuitenkin päällekkäisiä, tämä direktiivi on ensisijainen kaikkiin muihin säädöksiin nähden (lex specialis),

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I luku

Kohde ja soveltamisala

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt liikesalaisuuksien suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja julkistamiselta.

Jäsenvaltiot voivat perussopimuksen määräysten mukaisesti säätää tässä direktiivissä vaadittua laajemmasta liikesalaisuuksien suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä tai julkistamiselta edellyttäen, että varmistetaan 4 ja 5 artiklan, 6 artiklan 1 kohdan, 7 artiklan, 8 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan, 8 artiklan 3 ja 4 kohdan, 9 artiklan 2 kohdan, 10 ja 12 artiklan sekä 14 artiklan 3 kohdan noudattaminen.

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/48/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta (EUVL L 157, 30.4.2004, s. 45).

2 artikla
Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'liikesalaisuudella' tietoa, joka täyttää kaikki seuraavat vaatimukset:
 - a) tieto on salaista siinä mielessä, että se ei ole kokonaisuudessaan tai samanlaisina osina taikka osien yhdistelmänä sellaisten henkilöiden yleisessä tiedossa tai laillisin keinoin saatavissa, jotka yleensä käsittelevät kyseistä tietoa;
 - b) tiedolla on kaupallista arvoa, koska se on salaista;
 - c) henkilö, jolla on laillisesti sellainen tieto hallussaan, on ryhtynyt riittäväksi katsottaviin toimenpiteisiin pitääkseen tiedon salassa;
- 2) 'liikesalaisuuden haltijalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka käyttää laillista määräysvaltaa liikesalaisuuteen nähden;
- 3) 'oikeudenloukkaajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on hankkinut tai julkistanut liikesalaisuuden laittomasti taikka käyttää sitä laittomasti;
- 4) 'teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavilla tavaroilla' tavaroita, joiden suunnittelussa, laadussa, toiminnassa, tuotantoprosessissa tai markkinoinnissa saadaan merkittävää hyötyä laittomasti hankituista, käytetyistä tai julkistetuista liikesalaisuuksista.

II luku

Liikesalaisuuksien hankinta, käyttö ja julkistaminen

3 artikla

Liikesalaisuuksien laitton hankinta, käyttö ja julkistaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liikesalaisuuksien haltijoilla on oikeus soveltaa tässä direktiivissä säädettyjä toimenpiteitä, menettelyitä ja muutoksenhakukeinoja estääkseen liikesalaisuutensa laittoman hankinnan, käytön tai julkistamisen tai saadakseen oikeussuojan tällaista hankintaa, käyttöä tai julkistamista vastaan.
2. Liikesalaisuuden hankintaa ilman liikesalaisuuden haltijan suostumusta on pidettävä laittomana aina, kun se tapahtuu seuraavin keinoin:
 - a) sellaisen liikesalaisuuden haltijan laillisessa määräysvallassa oleviin asiakirjojen, esineiden, materiaalien, aineiden tai sähköisten tiedostojen luvaton käyttö, jäljentäminen ja anastus, jotka sisältävät liikesalaisuuden tai joista liikesalaisuus voidaan johtaa;
 - b) poistettu
 - c) poistettu
 - d) poistettu
 - e) poistettu

- f) mikä tahansa muu toimintatapa, jonka katsotaan vallitsevissa olosuhteissa olevan vastoin rehellistä kaupallista käytäntöä.
3. Liikesalaisuuden käyttöä tai julkistamista on pidettävä laittomana aina, kun se tapahtuu ilman liikesalaisuuden haltijan suostumusta, ja kun siihen syyllistyy henkilö, jonka todetaan täyttävän jonkin seuraavista edellytyksistä:
- a) henkilö on hankkinut liikesalaisuuden laittomasti;
 - b) henkilö rikkoo luottamuksellisuutta koskevaa sopimusta tai muuta liikesalaisuuden salassapitovelvollisuutta;
 - c) henkilö rikkoo sopimusvelvoitetta tai muuta velvoitetta, joka koskee liikesalaisuuden käytön rajoittamista.
4. Liikesalaisuuden hankintaa, käyttöä tai julkistamista on pidettävä laittomana aina, kun henkilö on hankinnan, käytön tai julkistamisen aikaan ollut tietoinen tai henkilön olisi vallitsevissa olosuhteissa pitänyt olla tietoinen siitä, että liikesalaisuus on saatu **suoraan tai välillisesti** toiselta henkilöltä, joka on käyttänyt liikesalaisuutta laittomasti tai on julkistanut sen laittomasti 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla.
5. Teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden tuotanto, tarjoaminen tai saattaminen markkinoille taikka teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden tuonti, vienti tai varastointi tällaisia tarkoituksia varten on katsottava liikesalaisuuden laittomaksi käytöksi, kun henkilön olisi vallitsevissa olosuhteissa pitänyt olla tietoinen siitä, että liikesalaisuutta on käytetty laittomasti 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

4 artikla

Liikesalaisuuksien laillinen hankinta, käyttö ja julkistaminen ja poikkeukset

1. Liikesalaisuuksien hankinta katsotaan lailliseksi, jos hankinta tapahtuu jollakin seuraavista tavoista:
 - a) itsenäinen keksiminen tai luominen;
 - b) sellaisen tuotteen tai esineen havainnointi, tutkiminen, purkaminen tai testaaminen, joka on asetettu yleisön saataville tai joka on laillisesti sellaisen tiedon hankkijan hallussa, jota ei koske oikeudellisesti **pätevä** velvoite rajoittaa liikesalaisuuden hankintaa.
 - c) mikä tahansa muu käytäntö, jonka katsotaan vallitsevissa olosuhteissa noudattavan rehellisiä kaupallisia käytäntöjä.
- 1 a. Liikesalaisuuksien hankintaa, käyttöä ja julkistamista on pidettävä laillisena, jos se on edellytyksenä tai siihen annetaan lupa unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä.
- 2) Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei tässä direktiivissä säädettyjen toimenpiteiden, menettelyiden ja muutoksenhakukeinojen soveltaminen hylätään, kun liikesalaisuuden väitetty hankinta, käyttö tai julkistaminen on tapahtunut jossakin seuraavista tapauksista:
 - a) ilmaisun ja tiedonsaannin vapautta koskevan oikeuden perusteltu käyttö;

- b) tarkoituksena on väärinkäytöksen, tuomittavan toiminnan tai laittoman toiminnan paljastaminen edellyttäen, että liikesalaisuuden väitetty hankinta, käyttö tai julkistaminen on ollut tarpeen kyseisten toimien paljastamiseksi ja että vastaaja on toiminut yleisen edun mukaisesti;
- c) työntekijät ovat julkistaneet liikesalaisuuden edustajilleen osana näiden edustuksellisten tehtävien perusteltua hoitoa **edellyttäen, että kyseisten tehtävien hoito edellytti tällaista julkistamista;**
- d) poistettu
- e) unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä tunnustetun oikeutetun edun suojaaminen.

III luku

Toimenpiteet, menettelyt ja muutoksenhakukeinot

1 JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

5 artikla

Yleinen velvoite

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä toimenpiteistä, menettelyistä ja muutoksenhakukeinoista, jotka ovat tarpeen liikesalaisuuksien laittoman hankinnan, käytön ja julkistamisen torjuntaa koskevien yksityisoikeudellisten oikeussuojakeinojen saatavuuden varmistamiseksi.

2. Edellä **1 kohdassa tarkoitettujen** toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen

- a) on oltava kohtuullisia ja oikeudenmukaisia;
- b) ne eivät saa olla tarpeettoman monimutkaisia tai kalliita eivätkä sisältää kohtuuttomia määräaikoja tai aiheettomia viiveitä;
- c) niiden on oltava tehokkaita ja varoittavia.

6 artikla

Oikeudenkäyntien oikeasuhteisuus ja väärinkäyttö

1. Tämän direktiivin mukaisia toimenpiteitä, menettelyjä ja muutoksenhakekeinoja **on** sovellettava tavalla, joka

- a) on oikeasuhteinen;
- b) pyrkii välttämään esteiden luomista sisämarkkinoilla käytävälle lailliselle kaupalle **ja**
- c) tarjoaa suojakeinot toimenpiteiden, menettelyiden ja muutoksenhakekeinojen väärinkäyttöä vastaan.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat vastaajan pyynnöstä soveltaa kansallisen lainsäädännön mukaisia aiheellisia toimenpiteitä tapauksissa, joissa liikesalaisuuden laitonta hankintaa, käyttöä tai paljastamista koskeva kanne on ilmeisen perusteeton ja kantajan katsotaan panneen asian vireille väärin tai vilpillisessä mielessä. Näitä toimenpiteitä voivat tarpeen mukaan olla muun muassa **vahingonkorvausten myöntäminen** vastaajalle, seuraamuksien määrääminen kantajalle tai se, että määrätään 14 artiklan mukaisesti tehtyä päätöstä koskevien tietojen levittämisestä.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että näitä toimenpiteitä voidaan käsitellä erillisissä oikeudenkäynneissä.

7 artikla

Vanhentumisaika

Jäsenvaltiot vahvistavat säännöt, joita voidaan soveltaa **aineellisoikeudellisia vaatimuksia tai** tässä direktiivissä säädettyjen toimenpiteiden, menettelyiden ja muutoksenhakekeinojen soveltamisesta vireille pantavia kanteita koskeviin vanhentumisaikoihin. Kyseisissä säännöissä on määritettävä, milloin vanhentumisaika alkaa kulua, **sen** kesto ja olosuhteet, joiden vallitessa **vanhentumisaika** keskeytetään tai sitä lykätään. **Vanhentumis**ajan kesto ei saa ylittää **kuutta** vuotta.

8 artikla

Liikesalaisuuksien luottamuksellisuuden säilyttäminen oikeudenkäyntien aikana

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että osapuolten, niiden edustajien, tuomioistuinten henkilöstön, todistajien, asiantuntijoiden ja muiden henkilöiden, jotka osallistuvat liikesalaisuuden laittomaan hankintaan, käyttöön tai julkistamiseen liittyvään oikeudenkäyntiin tai joilla on oikeus tutustua kyseiseen oikeudenkäyntiin liittyviin asiakirjoihin, ei sallita käyttää tai julkistaa liikesalaisuuksia tai väitettyjä liikesalaisuuksia, jotka toimivaltaiset oikeusviranomaiset ovat asianomaisen osapuolen **n asianmukaisesti perustellun pyynnön** johdosta määrittäneet luottamuksellisiksi ja joista ne ovat saaneet tiedon oikeudenkäyntiin osallistumisen tai asiakirjoihin tutustumisen seurauksena.

Edellä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu velvoite pysyy voimassa oikeudenkäynnin päättyttyä. **Tällaisen velvoitteen** voimassaolo päättyy kuitenkin seuraavissa olosuhteissa:

- a) jos lopullisessa päätöksessä katsotaan, että väitetty liikesalaisuus ei täytä 2 artiklan 1 kohdassa esitettyjä vaatimuksia;
- b) jos kyseisistä tiedoista tulee ajan mittaan sellaisten henkilöiden yleisessä tiedossa olevia tai laillisin keinoin saatavissa olevia, jotka yleensä käsittelevät kyseistä tietoa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava myös, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat osapuolen perustellusta pyynnöstä toteuttaa erityisiä toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen liikesalaisuuden luvattomaan hankintaan, käyttöön tai julkistamiseen liittyvän oikeudenkäynnin aikana käytetyn tai mainitun liikesalaisuuden tai väitetyn liikesalaisuuden luottamuksellisuuden säilyttämiseksi. Lisäksi jäsenvaltiot voivat sallia toimivaltaisten oikeusviranomaisten toteuttavan tällaisia toimenpiteitä omasta aloitteestaan.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin on sisällytettävä vähintään mahdollisuus

- a) rajoittaa kokonaan tai osittain oikeutta tutustua asiakirjoihin, jotka sisältävät osapuolten tai kolmansien osapuolten rajalliselle määrälle henkilöitä toimittamia liikesalaisuuksia **tai väitettyjä liikesalaisuuksia** edellyttäen, että vähintään yhdelle kutakin osapuolta edustavalle henkilölle, kunkin osapuolen asianajajalle tai asian käsittelyssä toimivalle edustajalle ja tuomioistuimen henkilöstölle annetaan oikeus tutustua kyseisiin asiakirjoihin kokonaisuudessaan;
- b) rajoittaa pääsyä oikeudenkäynteihin, joissa saatetaan julkistaa liikesalaisuuksia **tai väitettyjä liikesalaisuuksia** rajalliselle määrälle henkilöitä, ja näiden oikeutta tutustua pöytäkirjoihin ja niihin liittyviin puhtaaksikirjoitettuihin kappaleisiin edellyttäen, että vähintään yksi kutakin osapuolta edustava henkilö, **kunkin osapuolen asianajaja tai asian käsittelyssä toimiva edustaja ja tuomioistuimen henkilöstö** päästetään näihin oikeudenkäynteihin tai heille annetaan oikeus tutustua kyseisiin pöytäkirjoihin tai niihin liittyviin puhtaaksikirjoitettuihin kappaleisiin kokonaisuudessaan;
- c) asettaa kolmansien osapuolien saataville ei-luottamuksellinen toisinto kaikista tuomioistuinten päätöksistä, joista on poistettu kaikki liikesalaisuuksia sisältävät kohdat.

Päättyessään 2 kohdassa tarkoitettua pyynnön hyväksymisestä tai hylkäämisestä ja arvioidessaan sen oikeasuhteisuutta toimivaltaiset oikeusviranomaiset ottavat huomioon tarpeen varmistaa osapuolten ja tilanteen mukaan myös kolmansien osapuolten oikeudet tehokkaasiin muutoksenhakekeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, oikeutetut edut sekä jommallekummalle osapuolelle ja tilanteen mukaan kolmansille osapuolille mahdollisesti aiheutuneen vahingon, joka johtuu kyseisen pyynnön hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

4. Kaikki 1, 2 ja 3 kohdan nojalla tapahtuva henkilötietojen käsittely on suoritettava direktiivin 95/46/EY mukaisesti.

2 JAKSO

VÄLI- JA TURVAAMISTOIMET

9 artikla

Väli- ja turvaamistoimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat liikesalaisuuden haltijan pyynnöstä määrätä seuraavien väli- ja säilyttämistoimien kohdistamisesta väitettyyn oikeudenloukkaajaan:
 - a) liikesalaisuuden käytön tai julkistamisen väliaikainen lopettaminen tai tarvittaessa kieltäminen;
 - b) teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden tuottamisen, tarjoamisen, markkinoille saattamisen tai käytön kieltämisestä taikka näitä tarkoituksia varten tapahtuvan teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden tuonnin, viennin tai varastoinnin kieltämisestä;

- c) epäiltyjen teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden, mukaan lukien tuontitavarat, takavarikointi tai luovutus niiden markkinoilletulon tai markkinoilla liikkumisen estämiseksi.
- 2) Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeusviranomaiset voivat vaihtoehtona 1 kohdassa tarkoitetuille toimenpiteille asettaa liikesalaisuuden väitetyn laittoman käytön tai julkistamisen jatkamisen ehdoksi liikesalaisuuden haltijalle kuuluvan korvauksen takaamiseen tarkoitettut vakuudet.

10 artikla

Soveltamisedellytykset ja suojakeinot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla oikeusviranomaisilla on 9 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden osalta toimivalta vaatia kantajaa esittämään todisteet, joiden voidaan kohtuudella katsoa olevan saatavilla, jotta viranomaiset saisivat riittävän varmuuden liikesalaisuuden olemassaolosta, siitä, että kantaja on liikesalaisuuden haltija ja että liikesalaisuus on hankittu laittomasti, siitä, että liikesalaisuutta käytetään tai se julkistetaan laittomasti tai siitä, että liikesalaisuuden laiton hankinta, käyttö tai julkistaminen uhkaa välittömästi.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että päättäessään pyynnön hyväksymisestä tai hylkäämisestä ja arvioidessaan sen oikeasuhteisuutta toimivaltaisten oikeusviranomaisten on otettava huomioon tapauksen erityisolosuhteet. Kyseinen arviointi käsittää tilanteesta riippuen liikesalaisuuden arvon, liikesalaisuuden suojaamiseksi toteutetut toimenpiteet tai liikesalaisuuden muut erityispiirteet sekä vastaajan liikesalaisuuden hankinnan, käytön tai julkistamisen yhteydessä noudattama toimintatapa, liikesalaisuuden laittoman käytön tai julkistamisen vaikutukset, osapuolten oikeutetut edut ja vaikutukset, joita toimenpiteiden hyväksymisellä tai hylkäämisellä voisi olla osapuoliin, kolmansien osapuolten oikeutetut edut, julkinen etu ja perusoikeuksien turvaaminen.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava vastaajan pyynnöstä, että 9 artiklassa tarkoitetut välitoimet kumotaan tai että niiden vaikutukset lakkaavat muulla tavalla, jos
- a) kantaja ei pane pääasiaa koskevaa menettelyä vireille kohtuullisessa määräajassa, jonka toimenpiteistä päättävä oikeusviranomainen asettaa asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön niin salliessa tai, tällaisen määräajan puuttuessa, enintään 20 työpäivän tai 31 vuorokauden kuluessa, riippuen siitä kumpi on pitempi;
 - b) kyseiset tiedot eivät enää täytä 2 artiklan 1 kohdan mukaisia vaatimuksia syistä, joiden ei voida katsoa johtuvan vastaajasta.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat asettaa 9 artiklassa tarkoitettujen välimiinojen ehdoksi, että kantaja asettaa riittävän vakuuden tai vastaavan takuun, jonka tarkoituksena on varmistaa vastaajan ja tarvittaessa muiden toimenpiteiden vaikutuspiiriin kuuluvien henkilöiden mahdollisesti kärsimän vahingon korvaaminen.

Jos välimiinoet kumotaan 3 kohdan a alakohdan nojalla tai jos ne raukeavat kantajan toiminnan tai laiminlyönnin vuoksi tai jos myöhemmin todetaan, ettei liikesalaisuutta ole hankittu, käytetty tai julkistettu eikä uhattu hankkia, käyttää tai julkistaa laittomasti, toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat vastaajan tai vahingon kärsineen kolmannen osapuolen pyynnöstä määrätä kantajan suorittamaan vastaajalle tai vahingon kärsineelle kolmannelle osapuolelle asianmukaisen korvauksen näiden toimenpiteiden aiheuttamista vahingoista.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että näitä toimenpiteitä voidaan käsitellä erillisissä oikeudenkäynneissä.

3 JAKSO

PÄÄASIAA KOSKEVASTA TUOMIOSTA JOHTUVAT TOIMENPITEET

11 artikla

Kiellot ja korjaavat toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun tuomioistuin tekee päätöksen, jossa todetaan, että liikesalaisuus on hankittu tai julkistettu laittomasti tai liikesalaisuutta on käytetty laittomasti, toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat antaa kantajan pyynnöstä oikeudenloukkaajalle määräyksen.
 - a) liikesalaisuuden käytön tai julkistamisen lopettamisesta tai tapauksen mukaan kieltämisestä;

- b) teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden tuottamisen, tarjoamisen, markkinoille saattamisen tai käytön kieltämisestä taikka näitä tarkoituksia varten tapahtuvan teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden tuonnin, viennin tai varastoinnin kieltämisestä;
- c) teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavia tavaroita koskevien aiheellisten korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa korjaavissa toimenpiteissä on

- a) poistettu
- b) määrättävä teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden vetämisestä markkinoilta;
- c) poistettava teollis- tai tekijänoikeutta loukkaava ominaisuus teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavista tavaroista;
- d) määrättävä teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden tuhoamisesta tai tarvittaessa niiden vetämisestä markkinoilta edellyttäen, että tällainen **toimenpide** ei heikennä kyseisen liikesalaisuuden suojaa;
- e) määrättävä kaikkien liikesalaisuuden sisältävien tai täytäntöön panevien asiakirjojen, esineiden, materiaalien, aineiden tai sähköisten tiedostojen tuhoamisesta kokonaan tai osittain taikka tarvittaessa kyseisten asiakirjojen, esineiden, materiaalien, aineiden tai sähköisten tiedostojen toimittamisesta kokonaan tai osittain kantajalle.

3. Jäsenvaltiot **voivat säätää**, että määrätessään teollis- tai tekijänoikeutta loukkaavien tavaroiden vetämisestä markkinoilta oikeusviranomaiset voivat määrätä liikesalaisuuden haltijan pyynnöstä tavaroiden toimittamisesta liikesalaisuuden haltijalle tai hyväntekeväisyysjärjestöille.
4. Oikeusviranomaisten on määrättävä, että 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettut toimenpiteet toteutetaan oikeudenloukkaajan kustannuksella, jollei tämän esteenä ole erityisiä syitä. Nämä toimenpiteet eivät vaikuta vahingonkorvauksiin, joihin liikesalaisuuden haltijalla on oikeus liikesalaisuuden laittoman hankinnan, käytön tai julkistamisen vuoksi.

12 artikla

Soveltamista, suojaakeinoja ja vaihtoehtoisia toimenpiteitä koskevat edellytykset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että harkitessaan 11 artiklassa tarkoitettujen kieltojen antamista ja korjaavien toimenpiteiden toteuttamista koskevaa pyyntöä ja arvioidessaan niiden oikeasuhteisuutta toimivaltaisten oikeusviranomaisten on otettava huomioon tapauksen erityisolosuhteet. Kyseinen arviointi käsittää tilanteesta riippuen liikesalaisuuden arvon, liikesalaisuuden suojaamiseksi toteutettavat toimenpiteet tai liikesalaisuuden muut erityispiirteet sekä oikeudenloukkaajan liikesalaisuuden hankinnan, käytön tai julkistamisen yhteydessä noudattaman toimintatavan, liikesalaisuuden laittoman käytön tai julkistamisen vaikutukset, osapuolten oikeutetut edut ja vaikutukset, joita toimenpiteiden hyväksymisellä tai hylkäämisellä voisi olla osapuoliin, kolmansien osapuolten oikeutetut edut, julkinen etu ja perusoikeuksien turvaaminen.

Kun toimivaltaiset oikeusviranomaiset rajoittavat 11 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetun toimenpiteen kesto, keston on oltava riittävä sellaisen kaupallisen tai taloudellisen edun poistamiseksi, jonka oikeudenloukkaaja on voinut saada liikesalaisuuden laittomasta hankinnasta, käytöstä tai julkistamisesta.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 11 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet kumotaan tai että niiden vaikutukset lakkaavat muulla tavalla vastaajan pyynnöstä, jos kyseiset tiedot eivät enää täytä 2 artiklan 1 kohdan mukaisia edellytyksiä syistä, joiden ei voida katsoa johtuvan vastaajasta.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että sen henkilön pyynnöstä, jolle todennäköisesti määrätään 11 artiklassa säädettyjä toimenpiteitä, toimivaltainen oikeusviranomainen voi määrätä rahallisen korvauksen maksamisesta vahingon kärsineelle osapuolelle kyseisten toimenpiteiden soveltamisen sijaan, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) vallitsevissa olosuhteissa asianomainen henkilö ei liikesalaisuuden käyttö- tai julkistamishetkellä tiennyt eikä hänen voida kohtuudella olettaa saaneen tietoonsa sitä, että liikesalaisuus on saatu toiselta sitä laittomasti käyttäneeltä tai julkaisseelta henkilöltä;
- b) kyseisten toimenpiteiden toteuttaminen aiheuttaisi henkilölle kohtuutonta haittaa;
- c) vahingon kärsineelle osapuolelle maksettava rahallinen korvaus vaikuttaa kohtuullisen tyydyttävältä.

Kun 11 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetun määräyksen sijaan määrätään rahallisen korvauksen maksamisesta, tällainen rahallinen korvaus ei saa ylittää niiden lisenssimaksujen tai maksujen määrää, jotka olisi jouduttu maksamaan, jos henkilö olisi pyytänyt lupaa kyseisen liikesalaisuuden käyttöön sen jakson ajaksi, jona liikesalaisuuden käyttö olisi voitu kieltää.

13 artikla

Vahingonkorvaukset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset määräävät vahingon kärsineen osapuolen hakemuksesta oikeudenloukkaajan, joka on tiennyt tai jonka olisi pitänyt tietää hankkineensa liikesalaisuuden laittomasti, käyttäneensä sitä laittomasti tai julkistaneensa sen laittomasti, maksamaan liikesalaisuuden haltijalle vahingonkorvaukset rikkomisen seurauksena kärsittyyn vahinkoon nähden.

Jäsenvaltiot voivat **kansallisen lainsäädäntönsä ja käytäntönsä mukaisesti rajoittaa** tahattomasti toimiville työntekijöille työnantajan liikesalaisuuden laittomasta hankinnasta, käytöstä tai julkistamisesta aiheutuvaa **korvaus**vastuuta työnantajiinsa nähden.

2. Määrittäessään vahingonkorvauksia 1 kohdan nojalla toimivaltaisten oikeusviranomaisten on otettava huomioon kaikki aiheelliset tekijät, kuten vahingon kärsineen osapuolen kohtaamat kielteiset taloudelliset seuraukset, mukaan lukien saamatta jäänyt voitto, oikeudenloukkaajaan mahdollisesti saama perusteeton voitto ja asianmukaisissa tapauksissa muut kuin taloudelliset tekijät, kuten aineeton vahinko, joka liikesalaisuuden haltijalle on aiheutunut liikesalaisuuden laittomasta hankinnasta, käytöstä tai julkistamisesta.

Asianmukaisissa tapauksissa toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat kuitenkin myös määrittää vahingonkorvaukset kiinteänä määränä sellaisten seikkojen perusteella kuin vähintään niiden lisenssimaksujen tai maksujen määrä, jotka olisi jouduttu maksamaan, jos oikeudenloukkaaja olisi pyytänyt lupaa kyseisen liikesalaisuuden käyttöön.

14 artikla

Tuomioistuimen päätösten julkaiseminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeusviranomaiset voivat määrätä liikesalaisuuden laittoman hankinnan, käytön tai julkistamisen vuoksi vireille pannuissa oikeudenkäynneissä kantajan pyynnöstä ja oikeudenloukkaajan kustannuksella aiheellisia toimenpiteitä päätöstä koskevien tietojen levittämiseksi, mukaan lukien päätöksen julkaiseminen kokonaan tai osittain.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden on säilytettävä liikesalaisuuksien luottamuksellisuus 8 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

3. Päättyessään 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden määräämisestä ja arvioidessaan sen oikeasuhteisuutta toimivaltaisten oikeusviranomaisten on otettava huomioon, voidaanko luonnollinen henkilö tunnistaa oikeudenloukkaajaa koskevien tietojen avulla, ja jos voidaan, onko näiden tietojen julkistaminen perusteltua ottaen erityisesti huomioon seuraavat perusteet: tällaisesta toimenpiteestä oikeudenloukkaajan yksityisyydelle ja maineelle mahdollisesti koituva vahinko, oikeudenloukkaajan toimintatapa liikesalaisuuden hankinnan, käytön tai julkistamisen yhteydessä ja miten todennäköistä on, että oikeudenloukkaaja jatkaa liikesalaisuuden käyttöä ja julkistamista. Toimivaltaisten oikeusviranomaisten on myös otettava tarvittaessa huomioon muut olosuhteet, joista erityisesti mainittakoon liikesalaisuuden arvo ja sen laiton hankinta, käyttö tai julkistaminen.

IV luku

Seuraamukset, raportointi ja loppusäännökset

15 artikla

Tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden laiminlyönneistä määrättävät seuraamukset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat määrätä seuraamuksia henkilöille, jotka eivät noudata tai kieltäytyvät noudattamasta 8, 9 ja 11 artiklan nojalla toteutettuja toimenpiteitä.

Määrättäviin seuraamuksiin on sisällyttävä mahdollisuus uhkasakon määräämiseen siinä tapauksessa, että 9 ja 11 artiklan nojalla toteutettua toimenpidettä ei noudateta.

Määrättävien seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

16 artikla

Tietojenvaihto ja yhdyshenkilöt

Yhteistyön, mukaan lukien tietojenvaihto, edistämiseksi jäsenvaltioiden keskuudessa sekä jäsenvaltioiden ja komission välillä kunkin jäsenvaltion on nimettävä vähintään yksi kansallinen yhteyshenkilö käsittelemään tässä direktiivissä säädettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava kyseisten kansallisten yhteyshenkilöiden yhteystiedot muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

17 artikla

Kertomukset

1. Viimeistään XX XX 20XX [kolmen vuoden kuluttua siitä, kun määräaika direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt,] sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) laatii osana teollis- ja tekijänoikeuksien loukkausten eurooppalaisen seurantakeskuksen toimintaa alustavan raportin liikesalaisuuksien laitonta hankintaa, käyttöä tai julkistamista koskevien oikeudenkäyntien suuntauksista.

2. Viimeistään XX XX 20XX [neljän vuoden kuluttua siitä, kun määräaika direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt,] komissio laati välikertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta ja toimittaa kyseisen kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomuksessa otetaan asianmukaisesti huomioon 1 kohdassa tarkoitettu raportti.
3. Viimeistään XX XX 20XX [kahdeksan vuoden kuluttua siitä, kun määräaika direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt,] komissio tekee arvioinnin tämän direktiivin vaikutuksista ja esittää asiaa koskevan kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

18 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään XX päivänä XXkuuta 20XX [24 kuukautta] tämän direktiivin hyväksymispäivästä. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset komissiolle kirjallisina.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

19 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

20 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

<i>Euroopan parlamentin puolesta</i>	<i>Neuvoston puolesta</i>
<i>Puhemies</i>	<i>Puheenjohtaja</i>